

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: T. D.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017, čj. OAM-386/ZA-ZA11-ZA08-2017

takto:

- I. Žaloba se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou ze dne 12. 10. 2017 domáhá přezkoumání a zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Ze správního a soudního spisu plyne, že rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017 ve věci mezinárodní ochrany bylo žalobci doručeno dne 2. 10. 2017. Žalobce toto rozhodnutí žalovaného napadl žalobou, kterou předal k poštovní přepravě dne 13. 10. 2017 a zdejšímu krajskému soudu byla doručena dne 16. 10. 2017. Žaloba obsahovala (kromě současné žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě) pouze výčet porušených ustanovení právních předpisů bez uvedení skutkových a právních důvodů vztahených ke konkrétnímu případu žalobce. Následně žalobce podáním ze dne 24. 10. 2017, které bylo téhož dne předáno poštovní přepravě a které bylo krajskému soudu doručeno dne 25. 10. 2017, svou žalobu doplnil.

Krajský soud nemohl žalobu věcně projednat a musel ji odmítnout, a to z následujících důvodů.

Na úvod je nutno připomenout, že dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Tímto zvláštním zákonem je v tomto případě ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu, dle něhož lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Předně musel krajský soud v daném případě posoudit otázku splnění zákonem předepsaných náležitostí žaloby, neboť jejich nedostatek, resp. neodstranění (i jen některého z nich), je překážkou pro pokračování v řízení.

Dle ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu k otázce vymezení žalobního bodu dle zmíněného ustanovení vyplývá, že žaloba musí alespoň v nejhrubších rysech obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce správní rozhodnutí napadá. V rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), se rozšířený senát přiklonil k výkladu, podle něhož „je nutno za žalobní bod považovat každé vyjádření žalobce, z něhož by i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí“. Na uvedeném závěru setrval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu také v aktuálním usnesení ze dne 20. 3. 2018, čj. 10 Azs 65/2017-72 a čj. 3 Azs 66/2017-31.

K požadavku na řádnou formulaci žalobních bodů lze dále odkázat na závěry, ke kterým dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS: „*Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen z hlediska soudu, tj. pro stanovení programu sporu a vytýčení mezí, v nichž se soud může v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného.*“

V nyní projednávané věci žaloba obsahovala jen obecné formální náležitosti podání, žalobce v ní pouze uvedl, že má zato, že byl v předcházejícím řízení o udělení azylu v ČR zkrácen na svých právech, že napadá rozhodnutí správního orgánu v celém rozsahu a pouze v obecné rovině uvedl ustanovení, která měla být dle jeho názoru porušena, tj. § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 25 písm. j) zákona o azylu. Dodal, že hodlá žalobu doplnit za pomoci právního zástupce. Žaloba tak obsahovala pouze výčet správním orgánem porušených ustanovení právních předpisů, avšak bez uvedení skutkových a právních důvodů vztahených ke konkrétnímu případu žalobce. Z uvedeného je tedy zřejmé, že žaloba žádný žalobní bod ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. neobsahovala.

Dále se krajský soud zabýval otázkou odstranění zmíněného nesplnění předepsaných náležitostí žaloby (tj. nedostatku spočívajícího v absenci žalobních bodů), včetně posouzení včasnosti doplnění žaloby, které žalobce učinil podáním ze dne 24. 10. 2017, které bylo téhož dne předáno poštovní přepravou a dne 25. 10. 2017 doručeno krajskému soudu.

Dle ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. lze rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Tato zákonem zakotvená zásada koncentrace související se zásadou dispoziční platí logicky i pro případy, kdy v žalobě není uveden žádný žalobní bod (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78). Odstranit nedostatek žaloby spočívající v absenci žalobních bodů lze tedy jen ve lhůtě zákonem stanovené pro podání žaloby (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Doplnění může provést buď žalobce z vlastní iniciativy, nebo k němu může dojít na základě výzvy soudu k odstranění vad dle § 37 odst. 5 s. ř. s.

V případě, že žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, obecně platí, že krajský soud vyzve účastníka (žalobce) k odstranění této vady ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. To však neplatí bezvýjimečně, neboť takovou povinnost soudu nelze dovodit, pokud již není s ohledem na okolnosti objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil. Judikatura Nejvyššího správního soudu se ustálila na tom, že krajský soud nemá povinnost žalobce vyzývat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. k odstranění vad podání v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod a zároveň již není objektivně možné, aby žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, čj. 7 As 15/2010-56, a zejména pak sjednocující rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, čj. 3 Azs 66/2017-31). Rozšířený senát k této otázce v posledně citovaném rozsudku podtrhl, že pravidlem by mělo být podání perfektní žaloby (odstraňování vad žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s. je výjimkou z pravidla, že žaloba je podána bezvadně) a dále rozvedl: „*V okamžiku, kdy krajský soud dostane žalobu, není s to ještě ověřit přesně lhůtu k jejímu podání. Tu může jednoznačně a konečně určit teprve v okamžiku, kdy obdrží správní spis a zjistí den doručení správního rozhodnutí žalobci. Výzvu k doplnění žaloby však musí poslat co nejdříve, neměl by tedy čekat na předložení správního spisu, neboť jinak se snižuje šance na včasné doplnění žaloby o žalobní body ve lhůtě pro podání žaloby, to zejména v situaci velmi krátkých lhůt. [...] Žalobce si musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro podání žaloby žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Pro posouzení možnosti doplnění žaloby, zbývá-li jen několik málo dnů do konce lhůty pro podání žaloby, bude klíčové, zda může soud žalobci nebo jeho zástupci doručit výzvu rychle, typicky disponují-li tyto osoby datovou schránkou, anebo má soud povinnost doručit na elektronickou adresu, kterou adresát sdělil soudu (za podmínky § 46 odst. 2 o. s. ř., ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.).*

Nutno konstatovat, že účelem § 37 odst. 5 s. ř. s. je upozornit podatele na vady podání, vyzvat ho k jejich odstranění, stanovit mu k tomu lhůtu a upozornit ho na následky spojené s neodstraněním vad. Lze-li určitou náležitost žaloby účinně uvést či doplnit jen v zákonem stanovené nepřekročitelné lhůtě, má smysl vyzývat k takovému doplnění pouze tehdy, bude-li to vůbec „technicky“ proveditelné a smysluplné. Není přitom a priori vyloučeno, aby taková výzva, zejména za použití moderních komunikačních prostředků byla učiněna v posledních dnech lhůty pro podání žaloby.

V nyní projednávané věci, jak je již uvedeno výše, nebyl v žalobě uveden žádný žalobní bod. Žaloba byla doručena krajskému soudu dne 16. 10. 2017, tj. až v předposlední den zákonné patnáctidenní lhůty pro podání žaloby (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), neboť

následující den, tj. 17. 10. 2017, byl posledním dnem lhůty pro podání žaloby. Do uplynutí lhůty pro podání žaloby tedy zbýval pouze jeden den, ve kterém by krajský soud musel žalobce (s výzvou) kontaktovat a ten by musel vadu odstranit. To vše za situace, kdy žalobce podal žalobu prostřednictvím poštovní přepravy a kdy jako jediný kontakt uvedl svou adresu pobytu. Byly zde tedy omezené možnosti pro doručení výzvy, neboť nebylo možno využít ani žádného „rychlejšího“ způsobu komunikace v elektronické podobě.

Za této situace krajský soud žalobce k odstranění vad o chybějící žalobní body ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. již nevyzýval (a jak vyplývá ze shora citované judikatury, nebylo to ani jeho povinností), neboť doplnění žaloby v zákonné lhůtě pro její podání již nebylo objektivně možné. Žalobce podal žalobu natolik krátce před skončením běhu žalobní lhůty, že krajskému soudu nezbyl žádný časový prostor k tomu, aby mu výzvu k odstranění vad žaloby zaslal. Lze dodat, že procesní postup účastníků řízení včetně toho, zda žalobce podá žalobu až v samém závěru lhůty, kdy tak může učinit, souvisí s jeho procesní odpovědností a musí nést případné důsledky, které z jeho vlastního načasování takových kroků plynou. Žalobce si evidentně byl vady své žaloby vědom, neboť sám uvedl, že žalobu hodlá doplnit. K obsahu jeho doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2017 o chybějící žaloby body, které téhož dne předal poštovní přepravě (krajskému soudu bylo doručeno dne 25. 10. 2017), však již nebylo možné přihlédnout, neboť bylo učiněno až po zákonem stanovené lhůtě pro podání žaloby.

Krajský soud uzavírá, že [soudní řád správní](#) stanoví pro každé podání účastníka vůči soudu určité náležitosti, které toto podání musí splňovat. Pokud je nesplňuje, stanoví zákon postup soudu při doplňování náležitostí podání a odstraňování jeho vad. Jak je již uvedeno shora, podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu musí žaloba jako jednu z náležitostí obsahovat alespoň v nejhrubších rysech obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce správní rozhodnutí napadá. Jakékoli vady podání se odstraňují podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Nesplnění předepsaných náležitostí podání pak vede vždy k odmítnutí podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a nikoli k odmítnutí pro nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, čj. 3 Azs 66/2017-31).

S ohledem na shora uvedené proto musel krajský soud v souladu s ustanovením § 37 odst. 5 věty druhé s. ř. s. žalobu odmítnout. Proto bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., kdy v případě, že došlo k odmítnutí žaloby, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 6. září 2018

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně